

KIADÓ HIVATAL:
Szikes Antal könyvnyomdá-
ja hova az előfizetési pén-
zek, hirdetések és minden
a kiadóhivatalt érdeklő
közlemények küldendők.
Nyitott ében egy sor
közlési díja 10 krajcár.
Hirdetések jutányos
áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁRO HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁR
Egész évre 5 ft. — kr.
Félévre . 2 ft. 50 kr.
Negyedévre 1 ft. 25 kr.
SZERKESZTŐSÉG.
Beliczey-ut 15. szám
hova a lap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.
Kéziratok nem
adtnak vissza

Hivatalos közlemények.

5484 számú honvédelmi miniszteri rendelethez.
894

Hirdetmény

a népfelkelés jelentkezéséről.

Az 1893. évi XXXVII. t. cz. alapján min-
dazon katonailag kiképzett népfelkelésre kötele-
zettek, kik a közös hadseregben, a hadtenger-
szetben, a honvédségben, ezek póttartalékában
vagy a csendőrségnél szolgáltak, továbbá oly
katonailag ki nem képzettek, kik népfelkelési
(rózsaszínű) ajánlati lappal el vannak látva, f. évi
november hó 20-án 1863. és 1862. évben születtek
november hó 21-én 1861. és 1860. évben születtek
november hó 22-én 1859. és 1858. évben születtek
november hó 23-án 1857. és 1856. évben születtek
november hó 24-én 1855. és 1854. évben születtek
és mindennap a megfelelő évfolyambeli Szarva-
son tartózkodó idegenek a városházán személye-
sen megjelenni vagy írásban jelentkezni tartoznak.

Az írásbeli jelentkezéshez minden községi
előjárásnál ingyen jelentkező-lap kapható,
melynek kitöltésére és egyéb kezelésére nézve
a községi előjáróság és a jelentkező lapra
nyomatott figyelmeztetés nyújt felvilágosítást.

A személyes jelentkezéshez az utolsó kato-
nai okmány (vége/bocsájtó levél, kilépti bizonyít-
vány ajánlati lap) elhozandó az írásbeli jelent-
kezéshez pedig csatolandó.

Az itt tartózkodó de (Ausztriában a birod-
almi tanácsban képviselt tartományokban és

királyságokban honos népfelkelők hasonló minő-
ségben és módzatok között tartoznak jelentkezni
mint magyar honosok.

A jelentkezés igazolatlan elmulasztása 1 — 5
egész 100 forintig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg
megfelelő szabadságvesztéssel büntetetik.

Kelt Szarvason, 1896. Október hó 15-én.

Az előjáróság.

8062 Szarvas község előjáróitól.
III. 896

Hirdetmény.

Alólirott előjáróság közhírré teszi, hogy
a követválasztások miatt a katonai parancsnok-
ság a közös hadseregbeli tartalékosok ellenőr-
zési szemléjét a f. évi október 14, 15, 16 és
17 napjairól a f. évi november hó 11, 12, 13
és 14 napjaira halasztotta. — Ezen napokon
a tartalékosok következő sorrendben tartoznak
megjelenni:

1. november 11-én 1886. 1887. és 1888.
2. november 12 „ 1889. 1890. és 1891.
3. november 13 „ 1892. 893. 1894. és 1895.
évből.
4. november 14 „ az összes Öcsöd, Kondoros
és Szentandrásiak.

Szarvas, 1896. október 13.

Az előjáróság nevében:

SALACZ JÓZSEF,
jegyző.

A temető ünnepén.

A kegyelet legszebb ünnepét, a halottak
tisztelését ünnepeljük meg estére.

Ez ünnepen megpihennek a jelen bajai és
gondjai s az emlékezet, ha csak néhány pilla-
natra is, visszarepül az időnek nagy temetőjébe:
a multba.

Ez ünnepen életre kelnek azok, a kiket
szerettünk s a kik nem szerettek bennünket, a
kik barátaink s a kik ellenségeink valának.

Ez ünnepen a sírok között bolyong a gon-
dolat s míg a kegyelet adóját rója le a szív,
az általános mulandóság igazságának hódol az
elme.

Emberek vagyunk, halandó emberek. El-
mulunk, mint a virágok, melyek reggel kinyil-
nak s este elhervadva a járók-kelők által tipor-
tatnak. A nemzedékek eltűnnek, mint a sebes
folyam hullámai; semmisen állíthatja meg az
időt, mely mindent elragad magával. A mosoly-
gó jó kedv, a szelid örömök, a ruganyos erő,
a finom egészség eltűnnek, mint egy szép álm;
az öregség barázdákat von a homlokra, meg-
görbíti a testet, lelohasztja a vért s lassankint
eljő a pillanat, melyben a halál kiszólít a mu-
landóság köréből.

Ha nézzük a világot, úgy a mint most van
és nézzük úgy, mint gyermek éveinkben volt:
egészen másnak tűnik az fel. Új személyek lép-
tek a színtérre, új egyének töltik be a nagy
szerepeket, új események, új ármányok, új szen-
vedélyek mindennütt, tehát a régiek kihaltak.
Meghalunk mi is. El van határozva, hogy min-

TÁRCZA.

HALOTTAK ÜNNEPÉRE.

Szent s nagy este van ma,
A halottak földé, —
Mint ha tavasz volna
Ünnepi színt ölte:
A néma sírokon
Virágok díszlenek,
Égő viasz-gyertyák
Messze elfénylenek.
Diszes oltár mellől
Zeng a hála ének —
Száz meg száz ajakról
Ég s föld Istenének,
Hogy kik sírba szálltak
Kik Istennek éltek;
E földnél sokkal
Jobb hazát cseréltek.
Ember! ne mondd: sötét
A holtak hazája;
Nem áll; most égi dics
Sugárzik reája
A szép túlvilágból
Hol az elszállt lelkek
Örök nyugodalmat
S boldogságot leltek.

Gróf Csáky Albin.

A választás küszöbén nem lesz érdektelen, ha a
szabadlevél párt fényes nevű jelöltjéről Gróf Csáky
Albinról néhány életrajzi adatot közlünk.

Trefort halála után bizonyára sok gondot okozott a
miniszterelnöknek, kit ültesen a közoktatásügyi bársony
székbe. Oly fontos tárczához, mint a vallás- és a köz-
oktatásügyi miniszteré, rátermett férfiú szükséges. —
Magas műveltség, erős kéz, tapintat, mely az egymás-
sal minduntalan összeütöközni akaró ellentéteket kiegyen-
líteni képes; kifejtett érzék kulturális érdekeink meg-
ővására, előmozdítására; alapos ismerete a nemzeti
aspirációknak és egyéb leplezett czélokknak, s legfőké-
pen czéludatos törekvés azon irány felé, mely egyedül
van hivatva a magyar állameszmét biztosítani: t. i. a
jövő nemzedék magyarosítása, mind oly tényezők, me-
lyeket a magyar vallás- és közoktatásügyi miniszter-
nek valamenynyit kell magában egyesítenie. — Ilyen
férfiúnak a felfedezésére kellett a miniszterelnöknek in-
dulnia, midőn Trefort helyét a miniszterségben be-
tölteni akarta.

A férfiú, akit erre talált: Gróf Csáky Albin. —
Bizonyára meglepetést okozott a miniszterelnök válas-
tása. Mert Csáky gróf, noha már régen működik köz-
pályán mint főispán, s noha már kétszer is volt mi-
niszterségre candidálva, sokkal kevésbé ismert, mintsem
hogy multja már magában elegendő volna minden
aggódó kételkedés elnémitására. Első sorban tehát a
miniszterelnök szerencsés keze nyugtatta meg a nemzetet
az új miniszter kinevezése alkalmával, s csak másod-
sorban ajándékozta meg bizalmával az új minisztert,
a kinek multjáról a legjobb hírek vannak forgalomban,

s a kit mindenki nagyműveltségű, dolgozni szerető,
erélyes férfiúnak s e mellett lelkes hazafinak ismer.

A hozzáfűzött remények minden várakozáson felül
teljesültek. Wekerle Sándor fényes kormánynak ő
volt legfényesebb alakja. A Wekerle, Csáky, Szilágyi
triunvirátus egy tagjának távozását sem könnyezte
meg annyira a nemzet, mint éppen az övét.

Csáky Albin gróf 1841. április 19-én született
Krompachban, Szepesmegyében. Ma tehát 55 éves. —
Sarjadéka a keresztiszei és adórjái gróf Csáky csalá-
dnak. Atyja: Ágost gróf már nem él, valamint
anyja sem: Prónay Iphigenia báróné.

Eddigi működéséről annyit írhatunk, hogy élénk
részt vett a közigazgatási anketékban, majd a főrendi-
ház reformjával s a köztörvényhatóságokról szóló tör-
vényjavaslat előmunkálataival foglalkozott. — Kétszer
kinálták meg miniszteri tárczával: 1880-ban a közös
pénzügyivel, 1881-ben a magyar közlekedésügyivel,
de egészségi okokból egyiket sem fogadta el. — Mint
főispán Szepesmegye területén számos hazafias és jóté-
kony egyesületnek elnöke, így a Kárpát-egyesületnek,
a szepesi történelmi társulatnak, a szeretetházi egye-
sületnek, a szepesi Eötvös-körnek, a löcsei bankegy-
sületnek s tagja a kasa-oderbergi vasút igazgató
tanácsának. Különösen közigazgatási kérdésekkel fog-
lalkozott előszeretettel s több hírlapi cikket is írt e
kérdésekről. Az egyházpolitikai reformok keresztülvite-
lésében folytatott fényes parlamenti szereplése mindenki
előtt ismert.

Ő az első zászlós úr, a kit miniszternek neveztek
ki. Főasztalnokmester, valóságos belső titkos tanácsos
a pápai Szent Gergely-rend nagykeresztése, a Lipót-rend
középkeresztése s alelnöke volt a főrendiháznak.

den embernek meg kell halni. Egyszer csak utolsót lobban életünk fátyla is és mi szép csendesen kivonulunk a halottak birodalmába, a temetőbe... Oh! ne feledjük ezt a szent helyet földi életünkben. Az a temető nagyon sok igazságra tanít meg bennünket. Hány szomorújáték folyik az életben, melynek a sírok egyik-másik jelentős epizódját képezik. Hány ifju, kinek keblét az ifjúság legszebb, legvérmesebb reményei dagaszták, leli ott csendes nyugodalmát. Hány lélek küzdött a nyomorral, inséggel életében; hány töltötte pompa, fény között életét s a sírok mindent eltakarnak. Az édes anya föld keblében nem átkozza senki mostoha sorsát. Nem érzi senki a kemény rögökben a lét kinját vagy örömét, ott nem dalol vagy zokog a boldog vagy csalódott szerelem. — Nem szitkozódik a gyűlölet, nem pirul a szemérem, nem pöffeszkedik a kevélység, nem sáppadozik az irigység. A temető az egyenlőség hazája. Az életben nem valósítható meg a szabadság, testvériség egyenlőség eszméje s a temető, mint igaz bíró megvalósítja. Benne látja, érzé az ember a lét rövidségét s megrendül szíve arra a gondolatra, hogy a földi dicsőség, földi nagyság, pompa, fény, szépség, gazdagság, öröm, boldogság csak rövid ideig tartó álom, miket a halál, ez a kérlelhetetlen hatalom elragad tőlünk. De azért vallásos embernek nem a megsemmisülés borzasztó hazája a temető, a sír nem az örök enyészet börtöne; hanem a halhatatlanság bölcsője. Örök elválás, örök megsemmisülés előtte lehetetlen. Mert, hogyan lehetne életből élet nélkül anyag és élet nélküli anyagból élet? Érzékellen természetből érzélem és öntudatos értelem? És ismét, értelem és érzélemből érzékellen természet? Ész, gyujts ide világot, lobogtasd ide fátyladat, ez a chaosz, ez a rejtély, ez a sötétség áthatatlan! A rögök hogyan lesz öntudat, gondolat, értelem? és megfordítva, hogyan lesz a gondolat, értelem, öntudat föld pora?

Hogyan nyugodjék meg ő az örök enyészet, a megsemmisülés gondolatában, mikor jól tudja, hogy az anyag maga állandó, soha meg nem semmisül: azt is tudja, hogy az elmulást, halált mindig új élet követi: tehát csak „én”-je semmisülne meg? Mi volt akkor célja ezen gyönyörű színjátéknak vagy borzalmas drámának, melyet életnek nevezünk?

Az új miniszter családja ember. Neje, Bolza Anna grófnő, szépműveltségű nő s kiváló érdemeket szerzett a Szepesség magyarosodása körül.

Gróf Csáky Albinra vonatkozólag Berzeviczy Albert volt államtitkár úr a következő érdekes adatokkal tisztelt meg lapunkat:

Gróf Csáky Albin mindszenti kastélya Szepességben, egyike a legszebb főúri lakoknak, hatalmas épület, nagy díszteremmel, melyben Csák Máté és néhány régibb kori Csáky életnagyság fölötti arcképei láthatók; a kastély előtt nagy park terül el, ugrókuttal és felséges kilátással Szepes vár romjára és a dombon fekvő lakra és székesegyházra.

Az egész széles völgy, mely a Branyiszktóti Lőcse felé terjed s a melyben Mindszent is fekszik, sok festői bájjal bír s a szepesi főispán és szepesi püspök között régi vita tárgya volt, hogy melyiküknek lakásából szebb a kilátás.

Gróf Csáky Albin családi élete mindentekintetben mintaszerű, a házastársuk és a gyermekek rajongó szeretettel és ragaszkodással csüngenek egymáson s a grófi pár a legnagyobb gondosságot fejt ki számos gyermekei nevelésében.

A Csákyak családi életében általán a szeretetteljes családiasság vonása uralkodó; bizonyos patriarchális viszony fejlődött ki a grófi család és szepességi közönség között is, mely azonban mit sem vont le a hódolatszerű tisztelet amaz érzelméből, a melylyel a megye e családát mindenkor környezte. — E viszony magyarázza meg azt is, hogy Szepességben az örökös főispánság intézményének formai eltörlése után is, ezen intézmény tradíciója oly erősen tartja magát, miszerint a szepesiek most sem tudnak hozzá szokni a gondolathoz, hogy főispánjuk ne a Csáky grófok közül való legyen.

Emberi ész! te dicső vagy; de világot vezetőfényt ide nem vethetsz soha; ide csak a hit világíthat az ő ragyogó fényével. Hit az Istenben, és az örök élet gondolataiban.

Ez az édes, ez a boldogító hit vezessen ki ma bennünket a temetőbe, hol meghalt kedveseinknek sírjai domborulnak. Ez a szent hit kulcsolja imára kezeinket, midőn a szeretet, hála vagy fájó emlékezésnek emléklángot gyujtva síremlékünkkel éretük egy Mi Atyánkot elrebegünk.

K. J.

Szarvas, 1896. nov. 1-én.

(Sz.—s.) Küszöbén állunk az országgyűlési képviselő választásnak, három nap mulva elérkezik az ideje annak, hogy az erre jogosítottak legszebb polgári jogait érvényesítsék s ennek következtében az ország törvényhozásában is részt vegyenek. Mert részt vesz abban minden választó az által, hogy szavazatát adja arra, aki az ő városát, amelyben lakik ország törvényhozó testületében képviseli. Szép jog, legszebb mind ama jogok között, a melyeket az alkotmány a polgároknak biztosított. De nagyon sokan vannak azok, kik ezen jogok becsét mérlegelni nem képesek s nem is tulajdonítanak annak olyan fontosságot, mint különben megérdemelné. Legjobban bizonyítja ezen állításunk igaz voltát azon körülmény, hogy a választók egy bizonyos része szavazni sem akar, még ettől a jogától is eláll akkor, amikor kötelessége lenne azzal élni. Nem tartozik lapunk keretébe annak bővebb fejtegetése, hogy kik vannak jogosítva az országgyűlési képviselők választására, erről az 1874-ik évi 33-ik t. cz. beszél, melylyel az egész országra kiterjedő egyetemes állandó választói minősítés lett teremtve, mely mellett egyszermind a választók állandó névjegyzékének intézménye lett meghonosítva, melybe évenként minden jogosult, ha akarja, ha nem, hivatalból beigtatandó.

Tehát maguk a törvények gondoskodnak arról, hogy mindenki, a kinek joga van, joga is legyen választani; oda lépni az urnához és szavazatát adni arra, akire lelkiismerete, meggyőződése diktálja. És miért van mégis

Gróf Csáky Albin neje, született Bolza Anna grófnő szellem és műveltség tekintetében arisztokráciánk legkiválóbb nőtagjai közé tartozik; Szepességben a művelt társadalmi élet tőle kapta legjobb impulzusait s ő volt az, ki egész működési színtársulatot szervezett s azzal sok nemes jótékony cél javára különböző helyeken színelőadásokat rendezett; a grófnő maga a működvelők színvonalát messze felülhaladó színészi tehetséggel bír s azonkívül nem egyszer maga fordított le francia színműveket működvelői számára, kiknek betanítása körül rendkívül sok ügyességet és buzgalmat fejtett ki.

Gróf Csáky Albin 1867 óta volt Szepesség főispánja s 1876 től 1880 ig Sáros megye főispánja is reá volt ruházva. Sáros megyében nehéz állása volt, mert itt is rá voltak szokva a megyebeli származású főispánokra, de Csáky nagy tiszteletet tudott magának kivívni s a súlyos éhínség évében, 1879 ben, kiváló érdemeket szerzett. Sáros megye politikai hangulata akkor is inkább ellenzéki, mint kormánypárti volt s e hangulat élesen tört ki egy közgyűlés alkalmával, midőn a boszniai ügyben a kormány elleni petitio hozatott szóba; szenvedélyes felszólalások történtek s egy hang sem emelkedett a kormány védelmére. Ekkor befejeztetvén a vita, gróf Csáky mint elnöklő főispán egymaga szállt szembe a kormány elleni támadásoknak s azokat oly ékes és meggyőző beszédben cáfolta meg, hogy e beszéd hatása alatt a megye közönsége túlnyomó többséggel elhatározta, miszerint a petitiotól eláll.

E fényes múlt egy ragyogó jövő záloga. Az egész ország szeretete, reménye e nagy államférfi alakján csügg ma. Tőle várja a nemzet a bekövetkehető városos időkben hazánk kormányának bölcs intézését...

Néhány nap mulva az ország irigykedve néz reánk, kiket a parlamentben Gróf Csáky Albin képvisel.

az, hogy sokszor fogni kell az embereket ar ra, hogy szavazzanak?

Azért mert oly keveset törődik egyik is, másik is a közügyekkel, oly kevésé érzi át hivatásának, kötelességeinek komoly voltát, hogy még annyi fáradságot sem vesz magának, mikép azt a pár percet, melyet a szavazás igénybe vesz, kényelmétől elvonja. Pedig elsősorban a hazának, édes mindnyájunk közös kincsének tartozik vele.

Ahhoz a házhoz, melyet felépítettünk, nemcsak téglá meg fa szükséges, de kell homok is meg mész is, s mindezen anyagok segélyével vagyunk képesek a czélnak megfelelőt teremteni.

Annak a törvényt hozó, törvényt alkotó gyűlésnek, ha nem is közvetlenül, de közvetve minden választó, minden szavazó egyik tényezője ép úgy, mint annak az építendő háznak a felépítéséhez szükséges mindenféle anyaga. Jóllehet, hogy úgyis választanak képviselőket, ha mindenki nem is szavaz, de miért ne szavazna mindenki, akinek módjában van, amikor ezzel honpolgári kötelességet teljesít.

Ép ezért, ne vonja ki magát senki ezen kötelesség alól, járuljon mindenki nyiltan és őszintén a három nap mulva tartandó képviselő választáskor a szavazó urna elé, ahol alkalma nyílik arra, hogy azt a jogot gyakorolja, melyet neki a törvény biztosít.

Választási mozgalmak.

Még három nap s a szarvasi választó kerületnek újból lesz képviselője. Minél közelebb jövünk a választás napjához, annál hevesebbnek igérkezik a mérkőzés, mindkét párt nagy actiót tejt ki a választást megelőzőleg. Mi azonban nem politizálunk, s ennél fogva nem is mutatjuk a pártok küzdelmét, hanem egyszerűen adjuk a dolognak hű képét a következőkben:

A szarvasi szabadelvű párt október 25-én délután a „Bárány” vendéglő udvarán lévő színpadon népes értekezletet tartott, az értekezleten mintegy 800 ember vett részt. Az értekezlet után este 7 órakor a párt bankettet rendezett, melyen lelkes hangulat uralkodott. A szónoklatok sorát Gróf Bolza Géza a szabadelvű párt népszerű elnöke a következő lelkes beszéddel nyitotta meg:

„A dicső emlékeztető milleniumi évnek ugyszólván még kapuzártakor 2 nagy jelentőségű helybeli politikai eseményt kell, hogy felemlítsek, melynek borderejét csak később fogjuk belátni és politikai tekintetben is örömmel az 1896. évre visszaemlékezni.

Az egyik esemény a szabadelvű pártnak — vagy mint hivatalos czime hangozni fog — szabadelvű polgári körnek megalakulása, a másik egy ily kiváló egyén mint Gróf Csáky Albin Ö Nagyméltóságának jelölése.

Élve a közel multban egyik szónokunknak szavaival igen helyesen, én is egy elhagyott gyermekkel hasonlítom össze pártunkat — melynek se apja, se anyja, sem otthona, sem vezére nem volt — de ezen gyermek néhány hét alatt legény, izmos erőteljes emberré nőtte ki magát, ki szervezve és a győzelem biztos tudatában működik régi óhajának megvalósulásáért, mely néhány nap mulva, ha Isten is megsegít ténnyé lesz!

Tekintve azonban tisztelt uraim az ellentél nagyszabású munkálatait a korteskedés terén, eredményt és pedig fényes eredményt csak úgy érhetünk el, ha dicsőségesen uralkodó bölcs királyunk jelszavaival élünk — és a „viribus unitis” szavakat vagyis egyesült erővel igazán és lelkesedéssel szívünkön hordjuk.

E helyen mindjárt elejét szándékozom venni ama kőszá híreknek, hogy körünk csak a választásig fog fennállani, azután ismét széteszlik.

Erre tisztelt polgártársak csak azt válaszolhatom, hogy a megválasztott tisztikar biztosíthatja Önöket az ellenkezőkről, — mert ki-ki a maga helyét ott lelkiismeretesen be fogja tölteni, de viszont kérjük a nagy érdemű választó közönséget abba való tömeges beiratkozásra és érdeklődésre.

Bizom önökben kedves elvbarátaim, hogy minden egyes ember helyt állandó ügy a választás előtti, mint a választás napján, hogy valahára győzelemre vigyük zászlónkat.

Két kézzel ragadjuk meg ezen nem is várt kedvező pillanatot, midőn arról van szó, hogy ki legyen városunk képviselője, midőn Szarvasra lesz az egész ország figyelme irányítva — hogy vajjon tudja-e Szarvas

kellőleg azon ember elhatározását méltányolni, ki szülő városunk bizalma útján szeretne bejutni oda, a hová azt nagy tehetsége, hazaszeretete kívánja, az ország házába.

Ne járjunk el könnyelműen, ne adjuk magunkat oda az elbizakodásnak, ne dobjunk el ugyanis oly kevés számban lévő hazánk igazán nagyjait, mert ez meg fogja magát előbb utóbb bosszúlni és annak hátrányát első sorban városunk megérezni.

Mondom ismételtelen két kézzel ragadjuk meg az alkalmat és fáradhatatlan buzgalommal és lelkesedéssel vigyük győzelemre azon zászlót, melynek egyik oldalán Éljen Gróf Csáky Albin, a másikon éljen a szarvasi szabadelvű párt, van felírva.

Ezen szép beszéd elhangzása után szünni nem akaró éljenzésben tört ki a hallgatóság, s lelkesedve éltette Gróf Csáky Albint a szabadelvű párt jelöltjét.

Lelkesítő beszédet intéztek még a párthoz Dr. Salacz Oszkár, Reiter Ferencz, Liska János, Szabó József, Józsa József s mások.

A szabadelvű párt képviselőjelöltje családja kíséretében ma érkezik Szarvasra. Előbe Mezőtúrra 60 tagu küldöttség megy a 9 órai vonattal. 1 órakor pedig 100 tagu lovas bandérium s körülbelül 200 kocsis vonul ki az állomáshoz az érkező képviselőjelölt elé. — Gróf Bolza Géza kastélya előtt fehér ruhába öltözött polgárleányok fogadják s üdvözlök a magas vendéget, ki egy kis pihenő után a választók kíséretében gyalog fog a Bárány udvarára menni, hogy ott megtartsa programbeszédét. — Este 6 órakor bankett lesz Csáky Albin gróf tiszteletére s utána táncz a lovas bandérium legényei s az üdvözlő leányok részvételével — a Bárány nagytermében. A bevonulás impozáns lesz. A mezőtúri küldöttség vezetője Kontúr József lesz, az indóháznál pedig Salacz Ferencz fogja fogadni a jelöltet.

Programbeszéd. Mult vasárnap délután a Kossuth téren tartotta meg programbeszédét H a v i á r Dani a függetlenségi párt képviselőjelöltje. Férfin és hazafias kijelentései köztetszést arattak. Másfél órában átfejtette tartalmasan, igazán szép ékes beszédben a függetlenségi párt programját. A köztetszéssel fogadott beszéd után pártgyűlést tartottak a volt "Sas" vendéglőben.

November 1 én az esteli vonattal jönnek a függetlenségi párt kitünőségei, a hatóság az ünnepélyes fogadtatást betöltötte, azért nem a párt, hanem egyesekből álló egész sokadalom kivonul a vasúthoz, az ünnepélyes fogadtatás azonban elmarad. Este a volt Sas helyiségekben pártgyűlés lesz s utána közvacsora.

Ujdonságok.

Reformáció ünnepe. A főgymnasium tanári kara és a tanuló ifjúsága tegnap ünnepelte a főgymnasium diszternében a reformáció ünnepét. A kegyeletes ünnepély a következő sorrendben folyt le: A d á m i Rezső kiűnő zongorakísérete mellett a tanári kar és a tanulóifjúság énekelt Benka Gyula igazgató ügyes átdolgozásában egy alkalmi éneket. B e n k ő István VIII. o. t. elimádkozván az úr imáját. A l b u s z Frigyes VIII. o. t. szavalt el egy alkalmi imát. E r r e B e n k a Gyula főgymnasium igazgató, méltatta magas szárnyalású, eszmékben gazdag beszédével a reformáció világraszóló nagy jelentőségét. — Az igaz lelkesedéssel előadott nagyhatású beszéd befejeztével L i p p a i Béla tanár alkalmi imájával és Luther Márton „Erős vár a mi Istenünk” kezdetű harczidőjével ért véget a szép ünnepély. — Az ág. ev. egyház ma ünnepeli a templomban a reformáció ünnepét.

Az új templom harangjai. A szarvasi ág. b. ev. egyház új templomának 5100 forintnyi költséggel készült három szép új harangja f. hó 28 án érkezett meg, s másnap nagy közönség s a készítő Túry János harangöntő jelenlétében ünnepélyes egyházi szertartással hűzták föl a toronyba. — Még aznap este megis kondultak a harangok hallatva gyönyörűen összhangzó, s messze-csendülő hangjukat. — Az ág. h. ev. egyház büszke lehet új templomára, s az Isten dicsőségét hirdető új harangokra is. — Megjegyezzük e helyütt azt is, hogy az új templom belső berendezése is rohamosan közeleg a befejezéshez, sőt a templom szomszédságában épülő csinos paplak is maholnap tető alá kerül.

Pénztárvizsgálat. A szarvasi takarékpénztár felügyelő bizottsága ntű. Á c h i m Á d á m elnöklelte mellett f. hó 28-án tartotta a havi pénztárvizsgálatot, mely alkalommal mindent megfelelő rendben talált.

Az „Orosházi Közlöny” szerkesztésétől Harcsányi István visszalépve, Kis Mór vette át ideiglenesen a lap szerkesztését.

Megválasztott képviselők a vármegyében. A gyomai kerületben B a r a b á s B é l a függetlenségi. A gyulai kerületben T o r é n y i L a j o s, szabadelvű párti. A csabai kerületben Z s i l i n s z k y M i h á l y, szabadelvű párti. A békési kerületben M e s k ó J á n o s

függetlenségi párti lett képviselőnek megválasztva. Az orosházi kerületben V e r e s J ó z s e f függetlenségi és Z a y Miklós szabadelvű párti jelöltek között pótválasztás lesz, mert abszolút többség nem lett elérve.

Közigazgatási tisztviselők kedvezménye a vasuton. Tadvalevőleg az államvasutakon rendszeresített utazási kedvezmények az önkormányzati, illetőleg megyei és városi törvényhatóságok alkalmazottjaira kiterjesztett közelebb. Most a belügy miniszter a pénzügyminiszterrel a tekintetben is intézkedett, hogy a szóban forgó tisztviselők és magánfelek érdekében teljesített hivatalos utazások; továbbá átköltözések alkalmával mennyiben használhatják a kedvezményes jegyeket. E tekintetben az arcképes igazolványok tulajdonosai éppen oly igényt foghatnak bérni, mint az állami tisztviselők. Utasítja a miniszter a hatóságokat, hogy erre vonatkozólag szabályrendeleteikbe megfelelő intézkedést vegyenek föl.

A „Békésmezei Egyetemi Ifjak Köre” a tanév elején újból megalakult, melyen a tagok igen szép számmal gyűltek össze s megválasztották a tisztkart. Elnök R e l l L a j o s, alelnök V i d o v i c h I s t v á n, főjegyző V a r g a J á n o s, aljegyző M á t é J á n o s, pénztáros L ó z s a K á l m á n, ellenőr G e i r n g e r J ó z s e f, háznyag B o s n y á k K á r o l y. Választmányi tagok: A d á m f i J á n o s és L e s z i c h E n d r e. A kör kéthetenként gyűlést tart, melyen felolvasások, szavazatok s tudományos vitatkozások vannak.

Árverési hirdetés. A gyulai m. kir. pénzügyigazgatóság által közhírré tettetik, hogy Békésmezei szarvasi járásában fekvő (Öcsöd község) községekből alakított beszedési kör, csoportj területén fizetendő bor-italadó, húsfigyasztsági adó, czukorfogyasztási adó, sör-italadó és a szeszitalmérési adó beszedési joga, 1897. évi január hó 1 ső napjától 1897. évi december hó végéig terjedő időre, esetleg a felmondás fentartásával az 1898. évre is, nyilvános árverés útján haszonbérbe adatik. Az árverés a m. kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében 1896. évi november hó 16. napján délelőtti 8 órakor fog megtartatni, s amennyiben ez az árverés eredményre nem vezetne, a 2 ik, esetleg 3-ik árverés a következő első, illetve második napon ugyanazon helyen és ugyanoly órában fog megtartatni. A bérelni kívánók a következőket vegyék tudomásul: 1. A kikiáltási ár évenként a bor-italadó fejében 5007 frt 67 kr., a húsfigyasztsági adó fejében 466 frt 63 kr., a czukorfogyasztási adó fejében 981 frt 57 kr., a sör-italadó fejében 902 frt 60 kr., a szeszitalmérési adó fejében, 3410 frt 79 kr., összesen: 10769 frt 26 krban határozatuk meg.

Az árva.

Beregmezei északi részén van egy kis falu. Neve: Bredová. E kis falu gyönyörű helyen fekszik, a Kárpátok egyik hegyszorosának torkolatánál. Kristálytisza vízü patak csörtet keresztül a községen. Néhány magyaron kívül a lakosság tótajku. Kicsinke templomának fehér, sugár tornya messzire ellátszik. Északról körskörül sötétzöld fenyvesek övezik. Népe jó indulatu, de szegény.

A falucska felső részén, mult évtized elején lakott egy fiatal kovács, ki azelőtt csak nemrég nősült volt. A jó Isten egy szép kis lánykával áldotta meg csendes házassági frigyüket. Boldogok voltak szegénységük mellett is, mert a kovácsmesterség nagyon lassan ment, és mert a házasságok mint módatlan árvák — úgy keltek össze. Szeretet, megelégedés, Istenben vetett bizalom tette a házastársakat boldogokká.

Nem igen sokáig tartott ez a boldogság. 1885. ik év őszén kiűtött a hagymázjárvány. Széltiben szedte áldozatait e ragály a felvidéken. Bredová sem lett megkímélve. E kis faluban szintén ritkult a nép, a sírok száma meg növekedett. A kis családból is egyet megkivánt a halál. Ez volt az erőteljes, dolgozni szerető családapa. Nem az ápolás hiánya miatt pusztult el, hanem mert a körorvos — számtalan nagy betegé lévén, — nem ért rá a mestert kellő orvosi kezelésben részesíteni. Sok volt az orvosok munkája, segédletük meg kevés. Hiába, ez még mindig állami orvoslásra szoruló baj hazánk felvidékéin!

A derék kovácsot, kit egyenes jelleménél, példás munkásságánál fogva a faluban mindenki szeretett, közzrésztve mellet eltemették. A kis, öt éves Erzsike, — mert ez volt a leánya neve — atyátlan maradt. A műhelyt bezárták. Kenyérkereső már nem volt. Az özvegy visszavonulva élt, nagy ritkán ment az emberek közé. Minek is, hisz' azok ily helyzetben vigasztalni gyengéik, segíteni pedig — maguk is igen szegények lévén — nem voltak képesek. A mi kevés volt, abból élőködött az árván maradt kis család. Így mult el az ősz s beköszöntött a tél, a szigorú telek egyike. Aki télen át hol fűtővel, hol egy-két garassal, hol meg valami kevés liszttel, zsiradékkal ellátta az árván maradt kis családot, ez a falu derék lelkésze, N. N. plébános volt. A jó szívű pásztor azonban lelkileg is gondozta az

elárvultakat. Vasárnapi, ünnepnapon istentiszteletet után, melyeken az özvegy majd mindenkor megjelent, templomból kimenet alkalmával az Isten szolgájának mindig volt néhány bátorító szava az elárvult kis családhoz.

Lassan multak a téli napok. Lassan emésztette az özvegyet a bánat. Végre tavaszodni kezdett. A tavasz semmi jót sem hozott az özvegynek és árvájának. A szüntelen bánkódás annyira megrongálta a szegény özvegy egészségét, hogy mikor javában nyitlak erdőmmezőn a szebbnél-szebb tavaszi virágok, a kesergő özvegy anya sorvadás következtében szintén a sírba szállt. Nagy részvét mellett temette el a falu népe. Könybe lábbadt szemekkel, fekete ruháskában lépegett a kis Erzsike a drága halott egyszerű koporsója után — vezetve egy jólelkű ismerős nő által.

Temetés után bezárták a néptelen házat, majd később alantós áron bérbe adták. Egy szomszédfalubeli izraelita kocsmáros vette ki. Az árvának inntentül nem volt helye a szülői háznál. Magához vette a jó tiszteendő azon céllal, hogy majd felneveli.

Ember tervez, Isten végez. Ez áll még a legjobb tervekről is. Sok másképp van bejegyve az élet könyvébe, mint a hogy azt az ember gondolja. Így lett az akkor is. A derék tiszteendő is azon nyár folyamán magához szölitotta az Isten, mint egykor Simeont, megelégtelven az agg szolgáló lüszeges pásztorkodását.

Erzsike most egészen egyedül maradt szerető gondozó nélkül. Rokona nem volt se közeli, se távoli. Elment tehát a paplakból is rövid ottlét után. A hat éves árva leánya e szomorú változástól fogva a valamivel jobb módú házaknak hol egyikében, hol másikában lakott. Élete szomorú vándorélet lett. Jöszivü emberek, nem hagyták el végkép, megosztották vele szegényes eldeleiket, mert becsülték, szerették szüleit. Lakása volt tehát, de ideiglenes s az is csak rövid időre. A bolyongó árvát senki sem fogadta örökbe, pedig hát tán egyik-másik meg is tehette volna.

Igy telt el a nyár, jött az ősz. Nyáron csak megvolt, de hogy lesz az ősz ön és telen át. Fél is töle a kis árva. Ki vesz majd gondjaiba? kérdé önmagától — a mint a késő ősz boros napjai zordonabbak lettek

Végre felviradt Mindenszentek Ünnepe. A falubeliek készültek az esteli istentisztelethez, mely a temetőben szokott megtartatni. Az nap Erzsike a harangozóknál volt, a harangozó, kinek szintén két gyermekét már a sír fűtte, feleségének és szerető leányának egy egy gyertyát adott, hogy azokat a síron gyujtsák meg. A kis árva jelen volt s nézte a kifelé készülöket. Szerette volna ő is édes szüleinek sírját kivilágítani, de hol vegyen gyertyát? Kérni nem mert, a figyelmes harangozó azonban leolvasta a gyermek bánatos, sápadt arcáról a titkolt óhaját. Felyitotta az almáriumot, s abban még egy félig elégett gyertyát talált. „Nesze, édes gyermekem, több nincs a háznál, ez is a multkorról maradt itt, menj te is a bús temetőbe s felkeresve jó szüleid sírját gyujtsd meg azon ezt a gyertyát, azután szépen imádkozzál lelki üdvölkért.”

A kis árva leány örömet leírni lehetetlen. Boldog lett, hogy ő is kivilághatja szerettei sírját, és ájtatoskodhatik. Hálás szívvel csókolta meg a harangozót és harangozónét. Szemei örömkönnyárban usztak.

Hatott ütött a régi falóra. Harangozóné és leánya megindultak Az árva kis Erzsike követte. Negyedóra multán künn voltak a holtak hazájában. Több sír már ki volt világitva. A harangok megkondultak s most az ünnepély gyászmenet is kifelé vonult. Erzsike rövid keresés után fellelte édes szülei sírját. Egy egyszerű fakereszt jelölte a sírt. Odalépett a sírhoz, meggyújtotta az ő félgyertyáját, elhelyezte a sír hervadt virágai közé, azután leborult a kedves sírra, imádkozott, majd erősen zokogott. Remegett egész testében. A metsző északi szél ellen nem védtek gyenge testét a foszlányos, vékony ruhácskák. Erős zokogása lassúodott, végre egészen megszűnt. Mély csend lett. Istentisztelet végeztével a nép oszlani kezdett, a harangozóék egy ideig várták, de midőn nem jött, utána mentek a kis lánykának. Néhány perc mulva odaértek. A félgyertya már egészen le volt égve. Szölitották, nem felelt. Gondolták, hogy elalélt a nagy hidegben. A harangozóné lehajolt, hogy felemelje. Hasztalan. A kis árva halva volt. Életének gyertyája szintén végkép kialudt. A jó Isten magához vette, hogy ne lásson több szenvedést. — Ő mindig könyörül azokon, kiknek e földön már senkiök nincsen.

L. G.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

S Z I K E S A N T A L.

Társ-szerkesztő: MIHÁLYI JÓZSEF.

Halottak napjára ajánlom sírkoszorú raktáromat a n. e. közönség figyelmébe: Szarvas, 1896. nov. 1-én.

Nádházy János, ércz és fakoporsó raktáros.

Cseresnye- és meggyfa-csemeték nagymórv-beni eladása.

Eladásra szánt készlet: cseresznyéből 80,000 drb, meggyből 50,000 drb.

Cseresnyefa-csemeték árai: a 160—200—240 centiméter magas hajléssal bíró, gazdag gyökerű életérés, 1—2 éves csemeték darabja (azok erőssége szerint) 20 krtól 40 krig.
Meggy-csemeték árai: az 1—2—3—4 éves, gazdag gyökerű, igen szép tejlődésű, életérés csemeték darabja (azok erőssége szerint) 20 krtól 50 krig.

Nagybani ara	100 drb. 40 kros csemete 1 vagy több fajban	38 frt	100-an kint
	250 " 40 " " 1 " " "	36 "	
	500 " 40 " " 1 " " "	34 "	
	1000 " 40 " " 1 " " "	32 "	
	1000 " 10 " " 1 " " "	30 "	

A 4—5 éves, igen erős meggyfa-csemeték 100-a 48 frt, 250 drb vételénél 45 frt 500 drb vételénél 44 frt.

Igen nagy készlet van a következő cseresznye-fajokból: Germersdorfi nagy, Nagy fekete ropogós, Korai májusi cseresznye, Badacsonyi óriás, Ferencz császár ropogósa, Dönnisen sárga ropogósa, Hedelfingeni óriás, Dr. Entz feketéje, Schneider kései ropogósa, Coburgi korai fekete, Clocker óriása, Büttner kései ropogósa, Mezel ropogósa, Rennerchen ropogósa, Heintze korai cseresznyéje, Korponai fekete ropogós, Mückebergi nagy, Disznódi fűszeres, Jaboulay ropogósa, Hollandi hercegnő, Kanizsai fekete, Esperen ropogósa stb. stb.

Igen nagy készlet van a következő meggy-fajokból: Körösi meggy (Spanyol meggy), Spanyol meggy piros, Pándi meggy, Korai Hortensia, Hortensia királynő Eugenia, Válva érő, Oigniesi apátnő, stb. stb.

A fenti cseresznye és meggyfajokon kívül adatnak ki körte, alma, szilva, őszibarack és kajszinbarack, lasponya, birs- és eperfa ojtványok egy gazdasági mint törpére neveit 1—2—3—4 éves példányokban, még pedig gazdag fajválaszték mellett. A csemeték tisztán homok talajon nevelkedtek s ezért gazdag gyökérzet s biztos fogamzási képességgel bírnak, ezen felül hiteles fajták, edzett természetűek, egészségesekek hosszú életűek és igen olcsók is. Adatik ki fentiekon kívül 1—2—3—4 éves vadoncz is, körtéből almából, doucinból, paradicsom-alma, birs, bosztercezi szilva, Juránczai szilva, Prunus Myrobolana, Saint Joulien, kékény, mandula, sárga barack, cseresznye, fekete meggy, sajmeggy és eperből, melynek árai erősség (vastagság szerint) 1000 kint 5-84 frtről 19.80 fitra emelkedtek.

Az Ungváry László-féle czeplédi gyümölcsfa-iskola ma már 140 hold területű. Van benne 1,100,000 nemes és 15,000,000 vadoncz csemete s így az ma már, mint tisztán gyümölcsfa-iskola a föld kerékiségén található ilyenmü telepek közt az első helyen áll. Egyébként is nagyott haladt az Ungváry László-féle czég egy év alatt azáltal, hogy a telepet (száraz időre való számítás) ártézi kuttal látta el; nemkülömben a sok eső illetve csapadékos időre való számításal vízlevezető árkokat létesít. [Ezen munkálatok tavaszig mind befejezettek]. Kiültet ez év őszén és a következő év tavaszán 4000 drb anyafát. Tényleg megkezdte a diszbokrok és diszfák, valamint a rózsatenyésztést is. Boldogult Berezski Máténak egy a mező kovácsné, valamint kunágotai kísérleti telepe a czég tulajdonába ment át. A czég mint életképes vállalat, Keckeméten is létesít egy nagyobb szabású, 449 holdas gyümölcsfa-iskolát. Stb., Stb.

!!Tessék árjegyzéket kérni!!

Hirdetmény.

Alulírott van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, miszerint

sirkoszoru

raktáromat felőszlatni kívánom s így a még nagy választékban raktáron levő összes

sirkoszorukat

igen olcsón (minden áron) végkép kiárulom. A közelgő halottak napján szükségességű sirkoszorúk szives beszerzését kérem

Nyácsik S. utóda.

LEGOLCSÓBB

Z Á S Z L Ó K

felirattal

LINHART VILMOS gyárában

Budapest VIII., Hunyadi-utca 27. Telefon. — Iroda: IV. Dreher-palota. Telefon.

Sürgönyileg is rendelhetők

2 m. hosszú, 90 cm. széles, ruddal, aranyozott lándzsával 1 frt 80. — 3 m. hosszú, ruddal és aranyozott lándzsával, bárminemű felirattal 2 frt 60 kr.

Tanoncz kerestetik

Komlowszky János

vegyeskereskedésében

SZARVASON

Egy teljesen jókarban levő

boltajtó

jutányos áron eladó. Értekezni lehet e lapok kiadóhivatalánál.